

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI THƯƠNG**

-----***-----

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

**NGHIÊN CỨU KHUNG NĂNG LỰC NHÂN SỰ QUẢN LÝ
KINH DOANH TRONG CÁC NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI VIỆT NAM**

Ngành: Quản trị kinh doanh

DƯƠNG THỊ HOÀI NHUNG

Hà Nội -2020

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI THƯƠNG**

-----***-----

LUẬN ÁN TIẾN SĨ

**NGHIÊN CỨU KHUNG NĂNG LỰC NHÂN SỰ QUẢN LÝ
KINH DOANH TRONG CÁC NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI VIỆT NAM**

Ngành: Quản trị kinh doanh

Mã số: 62.34.01.02 (Mã số mới: 9340101)

Nghiên cứu sinh: Dương Thị Hoài Nhung

Người hướng dẫn khoa học: PGS., TS. Lê Thái Phong

Hà Nội - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận án “**Nghiên cứu khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh trong các ngân hàng thương mại Việt Nam**” là công trình nghiên cứu độc lập của cá nhân tôi. Ngoài những thông tin thứ cấp có liên quan đến nghiên cứu đã được trích dẫn nguồn, kết quả nghiên cứu trình bày trong Luận án được phân tích từ nguồn dữ liệu điều tra khảo sát, quan sát, phỏng vấn thực tế do cá nhân tôi thực hiện, chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào khác.

Tôi xin chịu trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Hà Nội, ngày... tháng... năm 2020

Tác giả luận án

NCS. Dương Thị Hoài Nhung

LỜI CẢM ƠN

Luận án này được hoàn thành bằng sự nỗ lực và nghiêm túc nghiên cứu của tác giả, nhưng không thể thiếu được sự hướng dẫn, giúp đỡ nhiệt tình, trách nhiệm và động viên, chia sẻ của rất nhiều người.

Đầu tiên, tác giả muốn gửi lời tri ân sâu sắc nhất tới PGS., TS. Lê Thái Phong, người Thầy đã tận tình hướng dẫn tác giả trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện Luận án này.

Tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới Ban Giám hiệu Nhà trường, Ban chủ nhiệm và các đồng nghiệp ở Khoa Quản trị Kinh doanh, đặc biệt bộ môn Quản trị chiến lược và khởi nghiệp – Trường Đại học Ngoại thương đã luôn động viên, tạo điều kiện về thời gian và hỗ trợ tận tình về chuyên môn.

Tác giả cũng xin gửi lời cảm ơn đến các thầy cô Khoa Sau đại học – Trường Đại học Ngoại thương đã hỗ trợ hiệu quả về các thủ tục hành chính trong suốt quá trình tác giả học tập và bảo vệ Luận án.

Trong quá trình thực hiện Luận án, tác giả xin trân trọng cảm ơn tới các Ngân hàng thương mại Việt Nam đã tham gia vào quá trình khảo sát, cung cấp những dữ liệu cần thiết và những chuyên gia, nhà quản trị tham gia trả lời phỏng vấn.

Tác giả xin dành lời cảm ơn đặc biệt tới gia đình đã luôn động viên, chia sẻ, thông cảm và hỗ trợ những lúc tác giả khó khăn, mệt mỏi và bận rộn nhất. Sự giúp đỡ của các thành viên trong gia đình chính là động lực giúp tác giả có thể nỗ lực để hoàn thành Luận án.

Cuối cùng, tác giả rất mong muốn tiếp tục nhận được sự hướng dẫn, góp ý, hỗ trợ từ các Thầy, Cô, các Chuyên gia và các Doanh nghiệp trên bước đường nghiên cứu khoa học tiếp theo của mình.

Tác giả luận án

NCS. Dương Thị Hoài Nhung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN

LỜI CẢM ƠN

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG

DANH MỤC HÌNH

CHƯƠNG 1: GIỚI THIỆU CHUNG VỀ LUẬN ÁN 1

1.1. Tính cấp thiết của đề tài.....1

1.2. Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh 3

1.2.1. Tình hình nghiên cứu trên thế giới 3

1.2.2. Tình hình nghiên cứu tại Việt Nam.....6

1.2.3. Khoảng trống nghiên cứu 9

1.3. Câu hỏi nghiên cứu của đề tài 10

1.4. Mục tiêu, đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....10

1.5. Phương pháp nghiên cứu 12

1.6. Những đóng góp mới của luận án 13

1.7. Kết cấu của luận án 14

CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ KHUNG NĂNG LỰC NHÂN SỰ QUẢN LÝ KINH DOANH.....15

2.1. Khái quát về khung năng lực.....15

2.1.1. Khái niệm năng lực 15

2.1.2. Khái niệm khung năng lực 18

2.1.3. Phân loại khung năng lực 20

2.1.4. Vai trò khung năng lực 22

2.1.4.1. Vai trò khung năng lực đối với tổ chức 22

2.1.4.2. Vai trò khung năng lực đối với hoạt động quản trị nhân lực 24

2.2. Cơ sở lý thuyết về khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh 28

2.2.1. Khái niệm và vai trò nhân sự quản lý kinh doanh.....28

2.2.1.1. Khái niệm nhân sự quản lý kinh doanh 28

2.2.1.2. Vai trò nhân sự quản lý kinh doanh.....29

2.2.2. Khái niệm khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh.....31

2.2.3. Cấu trúc khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh 32

2.2.4. Phương pháp xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh 35

2.2.4.1. Phương pháp tiếp cận xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh.....	35
2.2.4.2. Công cụ xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh.....	39
2.2.4.3. Quy trình xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh.....	44
2.3. Nghiên cứu tác động của cấu phần năng lực thuộc khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh tới hiệu quả quản lý.....	46
2.3.1. Khái niệm hiệu quả quản lý.....	46
2.3.2. Sự tác động của năng lực tới hiệu quả quản lý.....	47
CHƯƠNG 3: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	50
3.1. Thiết kế nghiên cứu	50
3.2. Các nguồn dữ liệu	52
3.2.1. Dữ liệu sơ cấp.....	53
3.2.2. Dữ liệu thứ cấp	53
3.3. Nghiên cứu định tính	54
3.3.1. Phương pháp nghiên cứu tại bàn	54
3.3.2. Phương pháp phỏng vấn.....	54
3.4. Nghiên cứu định lượng: xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh (chính thức).....	56
3.4.1. Phương pháp thu thập dữ liệu	57
3.4.2. Phương pháp xử lý dữ liệu	57
3.4.3. Chọn điểm khảo sát	58
3.4.4. Chọn mẫu khảo sát	59
3.5. Nghiên cứu định lượng: kiểm chứng thực nghiệm khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	63
3.5.1. Xây dựng mô hình nghiên cứu và giả thuyết nghiên cứu	63
3.5.1.1. Mô hình nghiên cứu 1: Sự tác động của nhóm năng lực quản lý tới hiệu quả quản lý.....	64
3.5.1.2. Mô hình nghiên cứu 2: Sự tác động của nhóm năng lực chuyên môn tới hiệu quả quản lý	66
3.5.1.3. Mô hình nghiên cứu 3: Sự tác động của nhóm năng lực quản trị và phát triển bản thân tới hiệu quả quản lý.....	69
3.5.2. Lựa chọn và thiết kế thang đo	72
3.5.3. Phương pháp thu thập và xử lý dữ liệu	76
3.5.4. Chọn điểm khảo sát và chọn mẫu khảo sát	76

CHƯƠNG 4: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU KHUNG NĂNG LỰC NHÂN SỰ QUẢN LÝ KINH DOANH TẠI CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM	78
4.1. Khái quát về nhân sự quản lý kinh doanh trong các ngân hàng thương mại Việt Nam.....	78
4.1.1. Giới thiệu về ngân hàng thương mại Việt Nam	78
4.1.2. Đặc điểm nhân sự quản lý kinh doanh trong ngân hàng thương mại Việt Nam	79
4.2. Thực trạng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh trong các ngân hàng thương mại Việt Nam.....	81
4.2.1. Thực trạng cấu trúc khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	81
4.2.2. Thực trạng xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	83
4.2.3. Thực trạng ứng dụng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh.....	84
4.2.4. Đánh giá chung về thực trạng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	86
4.3. Xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh trong các Ngân hàng thương mại Việt Nam.....	90
4.3.1. Xác định danh mục năng lực của khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	90
4.3.2. Kiểm định danh mục năng lực thuộc khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	93
4.3.3. Mô tả năng lực trong khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh.....	95
4.3.4. Xác định cấp độ chuẩn năng lực của khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	98
4.3.5. Khung năng lực đề xuất cho vị trí nhân sự quản lý kinh doanh tại các ngân hàng thương mại Việt Nam	99
4.4. Kiểm chứng mức độ tác động của các cấu phần năng lực thuộc khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh tới hiệu quả quản lý	101
4.4.1. Kiểm chứng mức độ tác động của nhóm năng lực quản lý tới hiệu quả quản lý	101
4.4.2. Kiểm chứng mức độ tác động của nhóm năng lực chuyên môn tới hiệu quả quản lý	106
4.4.3. Kiểm chứng mức độ tác động của nhóm năng lực quản trị và phát triển bản thân tới hiệu quả quản lý	111
4.4.4. Một số nhận xét về kết quả kiểm chứng mức độ tác động của các nhóm năng lực tới hiệu quả quản lý	116

CHƯƠNG 5: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP ỨNG DỤNG KHUNG NĂNG LỰC NHÂN SỰ QUẢN LÝ KINH DOANH VÀO HOẠT ĐỘNG QUẢN TRỊ NHÂN LỰC TẠI CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM.....	118
5.1. Định hướng phát triển nhân lực và ứng dụng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh vào hoạt động quản trị nhân lực tại các ngân hàng thương mại Việt Nam.....	118
5.1.1. Định hướng phát triển nhân sự quản lý kinh doanh trong ngành ngân hàng	118
5.1.2. Định hướng ứng dụng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh vào hoạt động quản trị nhân lực tại các ngân hàng thương mại Việt Nam.....	121
5.2. Giải pháp xây dựng và triển khai khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh.....	124
5.2.1. Điều kiện để xây dựng và triển khai khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	124
5.2.2. Lộ trình thực hiện xây dựng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	125
5.2.3. Lộ trình triển khai khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh	127
5.3. Giải pháp ứng dụng khung năng lực nhân sự quản lý kinh doanh trong hoạt động quản trị nhân lực tại các ngân hàng thương mại Việt Nam	129
5.3.1. Giải pháp ứng dụng khung năng lực trong tuyển dụng nhân sự quản lý kinh doanh	129
5.3.1.1. Điều kiện ứng dụng khung năng lực trong tuyển dụng nhân sự quản lý kinh doanh.....	130
5.3.1.2. Lộ trình thực hiện tuyển dụng nhân sự quản lý kinh doanh dựa trên khung năng lực.....	130
5.3.2. Giải pháp ứng dụng khung năng lực trong đào tạo và phát triển nhân sự quản lý kinh doanh	137
5.3.2.1. Điều kiện ứng dụng khung năng lực trong đào tạo và phát triển nhân sự quản lý kinh doanh	138
5.3.2.2. Lộ trình thực hiện ứng dụng khung năng lực trong đào tạo và phát triển nhân sự quản lý kinh doanh	138
5.3.3. Giải pháp ứng dụng khung năng lực trong quản trị thành tích nhân sự quản lý kinh doanh	143
5.3.3.1. Điều kiện ứng dụng khung năng lực trong quản trị thành tích nhân sự quản lý kinh doanh.....	143
5.3.3.2. Lộ trình thực hiện ứng dụng khung năng lực trong quản trị thành tích nhân sự quản lý kinh doanh.....	144
KẾT LUẬN.....	148
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ	151
TÀI LIỆU THAM KHẢO	153
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG VIỆT

Từ viết tắt	Từ đầy đủ
CMCN	Cách mạng công nghiệp
CNTT	Công nghệ thông tin
DN	Doanh nghiệp
GD	Giám đốc
GĐDN	Giám đốc doanh nghiệp
KHDN	Khách hàng doanh nghiệp
KH SMEs	Khách hàng doanh nghiệp vừa và nhỏ
KNL	Khung năng lực
NHTM	Ngân hàng thương mại
NHTM CP	Ngân hàng thương mại cổ phần
NHTM TNHH	Ngân hàng thương mại trách nhiệm hữu hạn
NHNN	Ngân hàng nhà nước
PGĐ	Phó giám đốc
PP	Phương pháp
PV	Phòng vấn
QLKD	Quản lý kinh doanh
SX-KD	Sản xuất- kinh doanh
TCTD	Tổ chức tín dụng

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG ANH

Từ viết tắt	Ngĩa tiếng Anh	Nghĩa tiếng Việt
AEC	Asean Economic Community	Cộng đồng kinh tế Asean
BEIs	Behavior Interviews	Phỏng vấn hành vi
CEO	Chief Executive Officer	Giám đốc điều hành
CPTPP	Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership	Hiệp định đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương
EFA	Exploratory factor analysis	Phân tích nhân tố khám phá
GAP	Gap analysis	Phân tích khoảng cách
KPI	Key Performance Indicator	Chỉ số hiệu suất cốt lõi
KSAs	Knowledge- Skill-Attitudes	Kiến thức-Kỹ năng-Thái độ
SMEs	Small Medium Enterprises	Doanh nghiệp vừa và nhỏ